

21. juni 2007

Forlig om affaldssektorens organisering	Historie, proces og overordnet resultat. Læs side 2.
Frit genanvendeligt erhvervsaffald og ny ansvarsfordeling	Hvad siger forliget i forhold til branchens udmeldinger i 2004? Læs side 3.
Farligt affald	Kan der på baggrund af forliget udarbejdes et enkelt system? Læs side 3.
Virksomheder på genbrugspladser	Virksomheder skal fremover have adgang til de kommunale genbrugsstationer – og betale for det. Læs side 4.
Regulativer, data og gebyrer	Der er aftalt gode administrative forenklinger – men der er udfordringer. Læs side 4.
Innovation - nye teknologier til affaldsbehandling	Hvor finder vi pengene? Læs side 5.
Ny organisering af forbrændings- og deponeringssektoren i 2 faser	Der er varslet nye forhandlinger, når affaldsrammedirektivet er vedtaget. Læs side 5.
Udskillelse af forbrændings- og deponeringsanlæg	Er kravene så omfattende, at en selskabsførelse alligevel er den nemmeste løsning? Læs side 6.
Benchmarking	Vi vil fastholde, at det kun bliver på ”få, vigtige områder”. Læs side 6.
Opfølgning og evaluering	Fungerer de nye regler ikke kan de revideres. Læs side 7.
Tidslinje	Hvilke skæringsdatoer fremgår af forliget? Læs side 7.

Forlig om affaldssektorens organisering

Diskussionerne om affaldssektorens organisering startede i 2001, hvor den daværende miljøminister Hans Christian Schmidt nedsatte en arbejdsgruppe. Arbejdsgruppen skulle give affaldsområdet et serviceeftersyn og i gruppen deltog alle branchens aktører. I december 2004 barslede arbejdsgruppen med deres anbefalinger.

Herefter fortsatte arbejdet bag lukkede døre. En embedsmandsgruppe skulle arbejde videre med organiseringen af affaldsforbrændings- og deponeringsanlæg. Vi har banket på døren, bl.a. ved at sende en fælles henvendelse sammen med DI og KL til embedsmandsgruppen om, at vi ville med ind til forhandlingsbordet. Døren blev dog ikke lukket op. I perioden har *affald danmark* af omveje holdt sig orienteret om status for drøftelserne og indsendt notater om bl.a. den tyske affaldssituation.

Endelig efter godt 2 år blev dørene åbnet og Regeringens udspil om organisering af affaldssektoren så dagens lys i februar 2007. Udspillet indeholdt alt det, der var enighed om i 2004. Derudover indeholdt udspillet krav om udskillelse af sideaktiviteter og selskabsførelse af forbrændings- og deponeringsanlæg. Anlæggene skulle benchmarkes - for deponeringsanlæg med henblik på at fastsætte prislofter. For deponierne var der derudover krav om midlertidig nedlukning og frit valg for virksomheder indenfor en - ikke defineret - deponiregion. For forbrændingssektoren skulle yderligere tiltag afvente EU's nye affaldsrammedirektiv.

affald danmark udsendte allerede i februar 2007 fælles anbefalinger med KL, DI og RenoSam for at bidrage til hurtige politiske beslutninger. I marts afgav vi hørings svar, ligesom vi sammen med DAKOFA og RenoSam arrangerede en høringskonference. I samme periode startede de politiske forhandlinger mellem Regeringen og oppositionen. Miljøordførerne har under hele processen været åbne for vores argumenter og sammen fik vi fjernet de tiltag, der i realiteten ikke ville medføre hverken forenklinger eller effektiviseringer, men kun øget bureaukrati.

De store beslutninger om den fremtidige organisering af forbrændings- og deponeringssektoren er udsendt. *affald danmark* har løbende inviteret myndighederne til at diskutere denne fremtid. Nu hvor indholdet i det kommende affaldsrammedirektiv er ved at være mere afklaret, vil vi atter presse på for at få gang i diskussionen om de fremtidige rammer.

Resultatet af forhandlingerne blev, at Regeringen kunne samle Dansk Folkeparti, Det Radikale Venstre, Socialdemokraterne og Socialistisk Folkeparti i et bredt politisk forlig, som også branchen i store træk kan bakke op om. I de følgende artikler beskrives de enkelte punkter i forliget - i forhold til arbejdsgruppens anbefalinger fra 2004, Regeringens udspil fra marts 2007 og *affald danmark*s holdninger. På [affald danmark's hjemmeside](#) finder du link til forliget og vores pressemeddelelse. /NW

En effektiv affaldssektor

Anbefalinger fra arbejdsgruppen om organisering af affaldssektoren

Regeringsudspil om Den nye affaldssektor

Februar 2007

Regeringen

Frit genanvendeligt erhvervsaffald og ny ansvarsfordeling

Forliget

Fremover skal virksomheder med genanvendeligt affald, frit kunne vælge mellem anlæg, der er opført på en landsdækkende liste over genanvendelsesanlæg. Det skal fremgå af listen, hvilke typer genanvendeligt affald, anlægget er godkendt til at behandle. For at blive optaget på listen, skal anlæggene være miljøgodkendt og leve op til en nationalt fastsat kvalitet af genanvendelse for den konkrete affaldstype.

Ansvar for erhvervsaffald, der genanvendes kan overdrages til en godkendt affaldsindsamler eller godkendt anlæg. Reglerne tilrettelægges i tæt dialog med de berørte aktører og træder i kraft 1. januar 2009.

Det er fortsat en kommunal opgave at klassificere affaldet. Kommunernes rolle som myndighed og driftsherre skal adskilles.

I forholdet til Regeringens udspil er det blevet konkretiseret, at det af den nationale liste skal fremgå, hvilke typer genanvendeligt affald, anlægget er godkendt til at behandle. Endvidere fremgår det af forligsteksten, at de godkendte indsamlere kun må overtage ansvaret for erhvervsaffald til genanvendelse.

affald danmark bakker i høringssvaret på regeringsudspillet op om forslagene. Men en række detaljer skal afklares. F.eks. er det uklart, hvordan der skal føres tilsyn med indsamlerne, og hvilke muligheder og ansvar kommunerne har for at informere og vejlede virksomheder.

Miljøstyrelsen har indtil videre (i deres høringssnotat) meldt ud, at det er beliggenhedskommunen, der skal føre tilsyn med en indsamler, og at kommunerne stadig vil kunne varetage information og vejledning af virksomheder vedr. genanvendelse.

Også rammerne for kommunale ordninger for genanvendeligt erhvervsaffald skal afklares. Her har Miljøstyrelsen umiddelbart vurderet, at kommunerne ikke længere må håndtere genanvendeligt erhvervsaffald. Men betyder det f.eks. at kommunale komposteringsanlæg ikke længere må modtage have- /parkaffald fra virksomheder?

affald danmark arbejder for, at de kommunale anlæg også fremover kan modtage genanvendeligt erhvervsaffald.

Endelig har vi påpeget, at det er en vigtig opgave at sikre åbne og objektive krav for at blive optaget på den nationale liste over godkendte genanvendelsesanlæg og indsamlere. /NW

Farligt affald

Forliget

Farligt genanvendeligt erhvervsaffald skal også indgå i den nye ordning med frit valg for virksomheder af nationalt godkendte genanvendelsesanlæg og indsamlere. Desuden skal virksomhederne have adgang til at aflevere små mængder farligt affald på genbrugsstationerne.

Kommunerne skal fortsat have ansvaret for alt farligt affald fra husholdninger og den del af virksomhedernes farlige affald, der skal deponeres eller forbrændes. Klassificering af farligt affald skal være en kommunal opgave.

I forhold til Regeringens udspil er den eneste ændring, at ”de relevante parter inddrages i den konkrete udformning” af den nye ordning med frit valg af genanvendelsesanlæg for farligt genanvendeligt erhvervsaffald.

Arbejdsgruppen om affaldssektorens organisering kunne i 2004 ikke blive enige om, hvorvidt

farligt affald til forbrænding skulle følge de nye regler for genanvendeligt farligt erhvervsaffald.

affald danmark har i høringssvaret anført, at farligt erhvervsaffald allerede er mere konkurrenceudsat end almindeligt erhvervsaffald. Uanset om kommunerne har KL-model eller fritagelsesordning, har virksomhederne i dag allerede mulighed for at benytte private ordninger, hvis de miljømæssigt er lige så gode som de kommunale. Det gælder uanset om affaldet går til genanvendelse, forbrænding, deponering eller specialbehandling.

affald danmark mener derfor, at forslaget om en opdeling af reguleringen i en statslig regulering for det genanvendelige og en kommunal regulering for resten vil medføre et mere kompliceret system. Desuden er det vigtigt, at de kommunale modtagestationer fortsat må modtage alt farligt affald – også til genanvendelse – som et sikkerhedsnet. /NW

Virksomheder på genbrugspladser

Forliget

Kommunerne skal fremover sikre, at alle virksomheder kan aflevere affald på deres kommunale genbrugspladser, der i art og mængde svarer til en husholdnings affald. Det gælder også små mængder farligt affald.

Virksomheder skal betale for, at genbrugspladsen står til deres rådighed og der skal udformes landsdækkende gebyrprincipper, der afspejler omkostningerne og tillige modvirker krydssubsidiering.

De konkrete principper for gebyrberegning fastlægges i tæt samarbejde med repræsentanter for affaldsproducenter og branchen.

Eneste tilføjelse i forhold til Regeringens udspil er, at de konkrete gebyrprincipper også skal drøftes med forligsparterne, inden de træder i kraft 1. januar 2009.

affald danmark har i høringssvaret bakket op om forslaget. Det er dog - især for farligt affald - vigtigt, at der er tale om mindre mængder erhvervsaffald, der af art og mængde svarer til en husholdnings, da det er disse fraktioner og mængder genbrugspladsen er godkendt og udlagt til at håndtere.

Det spændende bliver nu udformningen af de konkrete landsdækkende gebyrprincipper./NW

Regulativer, data og gebyrer

Forliget

Reglerne for kommunale gebyrer skal revideres, og der skal udformes standardregulativer for husholdnings- og erhvervsaffald, som kommunerne har pligt til at bruge – begge dele fra 1. januar 2009. Desuden skal etableres en national affaldsdatamodel, der skal være obligatorisk fra 1. januar 2010.

For gebyrerne skal der opstilles kriterier for fordeling af omkostninger på brugergrupper og for hvilke typer virksomheder, som kan opkræves gebyr fra.

Standardregulativer og gebyrprincipper skal fastlægges i samarbejde med repræsentanter for affaldsproducenter og branchen.

I forhold til regeringsudspillet er der ikke sket andet, end at gebyrprincipperne og standardregulativerne skal drøftes med forligsparterne inden de træder i kraft.

affald danmark har i høringssvaret bakket op om alle forslag, som sektoren også var enige om allerede i 2004.

Dog har *affald danmark* påpeget, at en effektiv kvalitetssikring af den nationale affaldsdatamodel er vigtig, og at modellen skal kunne følge affaldsstrømmene fra affaldsproducent til behandlingsanlæg.

Det sidste er ikke muligt med den model, der pt. er beskrevet. Men Miljøstyrelsen har i deres høringssvar tilkendegivet, at de er enige i, at affaldsstrømmen skal kunne følges fra producent til affaldsbehandler. /HJo

Forliget

For en række kritiske affaldsfraktioner er der udviklet nye behandlingsteknologier, hvorfor der på kort sigt ikke er behov for støttemidler til udvikling. Branchen opfordres til at søge de eksisterende tilskudsmuligheder til teknologiudvikling (globaliseringspuljen, det energiteknologiske udviklings- og teknologiprogram (EUDP), virksomhedsordningen og PSO- støttemidler).

Fokus er at få fjernet de væsentligste barrierer for at få opført fuldskalaanlæg. En af barriererne er at få tiltrukket risikovillig kapital, hvorfor man ved reguleringsmæssige tiltag vil minimere investeringsrisikoen.

Samfundsøkonomiske analyser skal danne baggrund for sådanne tiltag, som fx kunne være skærpede miljøkrav eller udbud af retten til at behandle specificerede affaldsfraktioner i en begrænset periode. Der skal udarbejdes behandlingskrav for udvalgte miljøproblematiske affaldstyper som fx røggasaffald, imprægneret træ, shredderaffald og PVC.

Regeringens udspil indeholdt heller ikke nogle støttemidler. Derudover blev der i udspillet fokuseret mere på eksportmuligheder og muligheden for at producere biobrændstoffer ud fra affald. Behandlingskrav til udvalgte miljøproblematiske affaldstyper var nævnt, mens beskyttelse af de nye teknologier via udbud ikke var med.

affald danmark har i vores høringsvar anført,

at man burde overveje en teknologiudviklingsfond, baseret på nogen af midlerne fra affaldsavgiften. Derudover har vi gjort opmærksom på, at man ikke kan sige, at der for fx røggasaffald allerede er udviklet behandlingsteknologier. Teknologierne er på laboratorieniveau og det er slet ikke sikkert, at de kan fungere i fuldskala. Ellers har vi bakket op om, at der stilles behandlingskrav. /NW

Ny organisering af forbrændings- og deponeringssektoren i 2 faser

Forliget

Det er ikke hensigtsmæssigt at tage stilling til, hvordan forbrændingssektoren skal organiseres fremover før det nye affaldsrammedirektiv ligger fast. Det er endnu usikkert, hvordan deponeringssektoren ser ud inden deponeringsdirektivet er implementeret i 2009.

Der skal være nye drøftelser om effektivisering af forbrændings- og deponeringssektoren efter vedtagelse af affaldsrammedirektivet og implementering af deponeringsdirektivet.

I forhold til regeringsudspillet er krav om selskabsgørelse og detaljeret benchmarking fjernet. Derudover er der fjernet en række krav for deponeringsanlæg: Prislofter, ophævelse af hvile-i-sig-selv og muligheden for at tjene overskud, frit valg mellem deponeringsanlæg i regionen samt midlertidig nedlukning af deponier.

affald danmark har i høringsvaret fremhævet, at der mangler viden om den aktuelle og fremtidige situation på deponeringsområdet. Derfor vil det ikke være hensigtsmæssigt at gennemføre ændringer før man ved, hvilke anlæg der lukker i 2009, samt hvilke konsekvenser de nye acceptkriterier måtte få.

For forbrændingsanlæg har vi anført, at både EU's affaldsrammedirektiv og medforbrænding af affald på kraftværker kommer til at medføre konkurrence på forbrændingsområdet.

Første fase igangsættes med forliget – læs mere i de to følgende artikler om hhv. udskillelse og benchmarking. *affald danmark* har til opgave at sørge for, at fase 2 om de fremtidige rammer for forbrændings- og deponeringsanlæg diskuteres og igangsættes hurtigst muligt. /NW

Forliget

Alle selskaber, der råder over forbrændings- og deponeringsanlæg skal aflægge regnskab efter årsregnskabsloven, og der skal aflægges særskilte regnskaber. Kommunale forbrændings- og deponeringsanlæg skal opfylde tilsvarende regnskabskrav.

Udveksling af ydelser mellem de regnskabsmæssigt adskilte enheder (både mellem forbrændings- og deponeringsanlæg og evt. øvrige affaldsaktiviteter) skal ske på markedsøkonomiske vilkår og ydelserne skal konteres særskilt i hvert enkelt regnskab. Samtidig skal der afgives revisorattest på, at dette princip er overholdt.

For at synliggøre kapitalomkostningerne, skal der etableres en særskilt åbningsbalance for hvert enkelt forbrændings- og deponeringsanlæg. Der skal fastsættes retningslinjer, der sikrer, at anlæggene anvender ens principper for opstilling af åbningsbalancen samt henlæggelser, afskrivningsperiode og afskrivning.

Hermed bliver anlæggenes kapitalomkostninger opgjort på samme måde, så de kan sammenlignes. Ensartede principper vil bidrage til en mere retvisende opgørelse af anlæggenes værdi og en realistisk fastsættelse af gebyrerne, der forebygger pludselige udsving i priserne for borgere og virksomheder.

I forhold til regeringsudspillet er krav om selskabsgørelse erstattet af selvstændige regn-

skaber. Det fastholdes dog at sideordnede aktiviteter skal udskilles fra forbrændings- og deponeringsanlæg. Ligeledes fastholdes det, at selskaberne skal overgå til at aflægge regnskab efter årsregnskabsloven og der skal etableres en åbningsbalance.

affald danmark har støttet, at forbrændingsanlæg og deponeringsanlæg aflægger særskilt regnskab. Dette kan nu ske ved frivillig udskillelse i selvstændige selskaber.

affald danmark er ved at forberede sig på at kunne indgå i forhandlingerne om de kommende regnskabsmæssige principper. /LM

Benchmarking

Forliget

Ca. 30 forbrændingsanlæg og 125 deponier skal benchmarkes for at sammenligne anlæggenes økonomiske og miljømæssige effektivitet på få, vigtige områder. Benchmarkingen er obligatorisk og resultaterne skal offentliggøres. De konkrete principper drøftes med myndigheder og aktører og benchmarkingen bliver kontrolleret af Miljøstyrelsen. Forligsparterne skal derudover have en årlig status for benchmarkingen.

I forholdt til Regeringens udspil er der sket væsentlige ændringer, især skal deponeringsanlæggene ikke længere benchmarkes med henblik på at fastlægge prislofter (hård benchmarking) ligesom et affaldssekretariat ikke længere skal sørge for en strukturtilpasning på deponiområdet.

I Regeringens udspil skulle benchmarking anvendes til en systematisk sammenligning af

anlæg ud fra en række nøgletal, hvilket er mere omfattende end de "få, vigtige områder", der fremgår af forliget.

affald danmark mener, at benchmarking af forbrændingsanlæg er unødvendig, da det nye affaldsrammedirektiv forventes afklaret i løbet af 2008 og da det forventes at medføre konkurrence på forbrændingsområdet. Også deponierne er i en omvæltningfase, hvorfor det kan blive svært at få noget gavn ud af benchmarkingen. Desuden er antallet af deponier helt galt. En række deponier lukker inden længe og andre er privatejede specialdepoter. Der er vel ingen der vil tvinge de privatejede specialdepoter, hvor der kun deponeres eget affald, til at deltage i en benchmarking?

Opgaven for *affald danmark* bliver nu, at benchmarkingen udelukkende kommer til at omfatte få nøgletal. /NW

Opfølgning og evaluering

Forliget

Aftalens virkninger evalueres i forligskredsen 3 år efter, at de nye regler for genanvendeligt erhvervsaffald og krav om benchmarking er trådt i kraft, dvs. i 2012.

Forligsparterne gør efter 3 år status over, i hvilket omfang branchen har opnået støtte fra diverse puljer og vurderer herefter, om der er behov for ændringer.

Af forligsteksten fremgår det, hvilke resultater der forventes af de nye regler:

- Frit valg af behandlingsanlæg for genanvendeligt erhvervsaffald vil sammen med affaldsafgiften medføre, at mere erhvervsaffald genanvendes.
- Frit valg af genanvendelsesanlæg for virksomheder vil gøre indsamlingen og genanvendelsen mere effektiv.
- Centrale behandlingskrav vil styrke konkurrencen på markedet for genanvendeligt affald.

Der har været en diskussion af kommunernes klassificeringskompetence og under farligt affald er det specifikt nævnt i forliget, at klassificeringen som genanvendeligt, forbrændings- eller deponiegnat affald kommer til at indgå i evalueringen.

Som nævnt i forliget skal alle virkningen af aftalen evalueres af forligskredsen 3 år efter, at reglerne er trådt i kraft (2012). Det ser dog ud til, at man allerede 3 år fra dags dato (2010) skal evaluere om branchen har opnået støtte til innovation fra diverse puljer.

Regeringsudspillet indeholdt også et krav om evaluering efter 3 år.

affald danmark vil følge implementeringen af de nye regler tæt og løbende formidle de praktiske erfaringer med de nye regler til Miljøstyrelsen. /NW

Tidslinje

Forliget indeholder en række tidsfrister, som er anført nedenfor. Vi har hørt fra Miljøstyrelsen, at de er ved at udarbejde en arbejdsplan for udmøntningen af forliget. I sekretariatet vil vi fokusere vores indsats på de områder, der har væsentlig betydning for medlemmerne. Vores arbejdsplan kommer til at relatere sig til Miljøstyrelsens. /NW

Milepæle

21. juni 2007 – Forliget offentliggøres

Efterår 2007 – Udarbejdelse af lovforslag

2008 – Bekendtgørelser og vejledninger gøres færdige

2008/2009 – Nyt affaldsrammedirektiv bliver vedtaget. Forligsparterne indkaldes til drøftelser om effektivisering af forbrændings- og deponeringsområdet.

1. januar 2009

Virksomheder

- Virksomhederne kan overdrage ansvaret for det genanvendelige erhvervsaffald til en godkendt indsamler
- Virksomhederne har frit valg mellem genanvendelsesanlæg opført på den landsdækkende liste over godkendte genanvendelsesanlæg
- Virksomhederne får adgang til genbrugsstationerne. Ordningen gebyrfinansieres.

Kommuner

- Standardregulativerne for henholdsvis husholdnings- og erhvervsaffald træder i kraft
- De nye regler for kommunale gebyrer skal være implementeret
- Nye tilsynsopgaver
- Nye nationale rammer for de kommunale ordninger for genanvendeligt erhvervsaffald
- Nye affaldsplaner.

Forbrændings- og deponeringsanlæg

- Obligatorisk benchmarking af anlæg igangsættes.

1. januar 2010

- Den nye affaldsdatamodel bliver obligatorisk
- Årsregnskabsloven indføres for forbrændings- og deponeringsanlæg fra regnskabsåret 2010
- Status for støtte fra puljer opgøres og det vurderes om der er behov for ændringer (innovation).

2012

Aftalens virkninger evalueres.

Igangværende høringer

Redegørelse til Folketingets Energipolitiske Udvalg omkring lovovervågning af lov om elforsyning	29. juni 2007
Lov om ændring af lov om miljøbeskyttelse (Strafskærpelse), Grønt ansvar: Regeringens debatoplæg om en strategi for bæredygtig udvikling	6. august 2007 17. august 2007

Kommende høringer

Nyt system til klassificering og mærkning af kemikalier (GHS)	juni 2007
Ændring af slambekendtgørelsen (ny revideret version)	tidligst efterår 2007
Ændring af bioaskebekendtgørelsen (ny revideret version)	2007
Ny bekendtgørelse om genanvendelse af lettere forurenede jord	2007
Branchebilag for omlastestationer	2007
Ændring af WEEE-bekendtgørelsen	sommer 2007
Ændring af deponeringsbekendtgørelsen (næste følgegruppemøde)	2007
Vejledning om oplagring af brændbart affald	efterår 2007

Kommende møder

Kapacitetsgruppen	27. juni 2007
Genbrugspladsgruppen	24. september 2007
Ledergruppe	28. august 2007
Deponigruppen	13. september 2007
Forbrændingsgruppe (i forbindelse med DAKOFA årsmøde)	19.-21. september 2007
Leder- og kontaktgruppe	29.-30. oktober 2007
Forbrændingsgruppe	3. december 2007
Ledergruppe	12. december 2007

Vigtige datoer og begivenheder

EU-Ministerrådsmøde – fastlæggelse af politisk holdning	28.-29. juni 2007
---	-------------------

affald danmark

Leif Mortensen

Sekretariatschef lm@affalddanmark.dk T 32 64 61 02 M 40 15 32 55

Susanne Otte

Sekretær so@affalddanmark.dk T 32 64 61 01 M 20 87 73 05

Niels Bukholt

Specialkonsulent nb@affalddanmark.dk T 32 64 61 03 M 23 71 15 62

Hanne Johnsen

Specialkonsulent hjo@affalddanmark.dk T 32 64 61 10 M 23 47 26 78

Nana Winkler

Specialkonsulent nw@affalddanmark.dk T 32 64 61 04 M 60 24 32 47

Jacques Hoffenberg

EU-konsulent jh@affalddanmark.dk T +32 477 342 372

affald danmark

Vesterbrogade 74, 3.
1620 København V

T 32 96 04 30

F 32 96 04 31

E ad@affalddanmark.dk

W www.affalddanmark.dk